

Brussel, 12.3.2024
C(2024) 1488 final

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 12.3.2024

tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Op 1 januari 2023 zijn de lidstaten van start gegaan met de uitvoering van hun strategische GLB-plannen, inclusief de verplichte instandhouding van een aandeel blijvend grasland ten opzichte van het landbouwareaal, die deel uitmaakt van de in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115 vermelde norm 1 voor een goede landbouw- en milieuconditie van grond (GLMC) (“GLMC 1”). Op basis van artikel 13, lid 3, van die verordening heeft de Commissie in artikel 48 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 regels vastgesteld met het oog op een gelijk speelveld wat betreft het aandeel in het kader van GLMC 1. Deze regels hebben onder meer betrekking op het bepalen van het referentieaandeel op basis van de in 2018 aangegeven arealen, het jaarlijkse aandeel en de manier waarop en het tijdschema waarbinnen de lidstaten moeten zorgen voor de heraanleg van arealen blijvend grasland wanneer het aandeel tot onder de in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115 vastgelegde drempel is gedaald.

De sinds het in werking treden van GLMC 1 opgedane ervaring leert dat deze regels moeten worden gewijzigd zodat landbouwers niet onevenredig zwaar worden belast wanneer door een marktheroriëntering veroorzaakte structurele veranderingen in de landbouwsystemen van de lidstaten, zoals een verschuiving van dierlijke productie naar akkerbouwland en een vermindering van de dierlijke productie, aanzienlijke gevolgen hebben voor het vermogen van landbouwers om blijvend grasland aan te leggen zonder hun levensvatbaarheid in gevaar te brengen.

De ervaring heeft ook geleerd dat de lidstaten in bepaalde situaties begunstigden moeten verplichten om arealen opnieuw om te zetten in blijvend grasland of om arealen als blijvend grasland aan te leggen, ook al is de afname van het jaarlijkse aandeel het gevolg van schommelingen in de aangegeven arealen. Het kan met name gebeuren dat landbouwers arealen blijvend grasland die zijn geregistreerd in het identificatiesysteem voor landbouwpercelen, in een bepaald jaar niet voor rechtstreekse betalingen aangeven, of dat het totale landbouwareaal groter is geworden wegens extra aangiften van landbouwers. In dergelijke situaties, waarin de afname van het jaarlijkse aandeel tot onder de in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115 vastgestelde drempel van 5 % niet het gevolg is van de omschakeling van arealen blijvend grasland naar andere landbouwtoepassingen, zou het onevenredig kunnen zijn om landbouwers te verplichten om extra arealen als blijvend grasland aan te leggen.

Daarom moet een zekere mate van flexibiliteit worden toegestaan zonder afbreuk te doen aan de naleving van de hoofddoelstelling van GLMC 1, namelijk het bieden van een “algemene waarborg tegen omschakeling naar andere landbouwtoepassingen met het oog op het behoud van de koolstofvoorraad”, en met inachtneming van de maximale daling van de verhouding die is vastgesteld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115. Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 moet daarom worden gewijzigd.

2. RAADPLEGING VOORAFGAAND AAN DE AANNEMING VAN DE HANDELING

Op 19 februari 2024 is overleg gepleegd met deskundigen van alle 27 lidstaten binnen de deskundigengroep voor de uitvoering van de strategische GLB-plannen, die is opgericht in het kader van Verordening (EU) 2021/2115. Tijdens deze vergadering kon de context worden geschetst en kon worden toegelicht waarom de wijzigingen noodzakelijk zijn en in welke zin artikel 48 van Verordening (EU) 2022/126 wordt gewijzigd. Na de presentatie konden de

deskundigen van gedachten wisselen. Op basis daarvan werd de gedelegeerde handeling vervolgens verder uitgewerkt.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Deze gedelegeerde handeling wijzigt artikel 48 van Verordening (EU) 2022/126 op de volgende punten:

- de lidstaten krijgen de mogelijkheid om het referentieaandeel van 2018 in de programmeringsperiode 2023-2027 eenmaal aan te passen om rekening te houden met een afname van het areaal blijvend grasland wanneer een dergelijke aanpassing noodzakelijk is wegens structurele veranderingen in de landbouwsystemen na 2018;
- bij het opleggen van de verplichting op bedrijfsniveau om land weer in blijvend grasland om te zetten of een areaal als blijvend grasland aan te leggen, zullen de lidstaten rekening kunnen houden met een toename van het totale landbouwareaal dat in een bepaald jaar is aangegeven en met arealen blijvend grasland die in een bepaald jaar niet voor rechtstreekse betalingen worden aangegeven, maar wel in het identificatiesysteem voor landbouwpercelen als blijvend grasland op een landbouwareaal zijn geregistreerd;
- van de verplichting op bedrijfsniveau om een areaal weer in blijvend grasland om te zetten of een areaal als blijvend grasland aan te leggen kan worden afgeweken indien de afname van het aandeel blijvend grasland tot onder de drempel van 5 % niet het gevolg is van de omschakeling van arealen blijvend grasland naar andere landbouwtoepassingen, zoals bouwland of blijvende teelten.

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 12.3.2024

tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013¹, en met name artikel 13, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie bevat regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC). Die norm vereist de instandhouding van blijvend grasland waarbij het aandeel blijvend grasland ten opzichte van het landbouwareaal moet worden vergeleken met het aandeel in het referentiejaar 2018. Wanneer het aandeel blijvend grasland ten opzichte van het landbouwareaal meer dan 5 % lager ligt dan in het referentiejaar 2018, moet de betrokken lidstaat een aantal of alle landbouwers die over land beschikken dat van blijvend grasland was omgezet in land voor andere vormen van grondgebruik, de verplichting opleggen om grond weer in blijvend grasland om te zetten of een areaal als blijvend grasland aan te leggen.
- (2) In een aantal lidstaten hadden structurele veranderingen een invloed op de landbouwsystemen, met name als gevolg van een afname van de veestapel en van het aantal landbouwers dat zich toelegt op de veehouderij. Als gevolg daarvan is er een lagere behoefte aan veevoer en hebben landbouwers hun productie verschoven van grasland en kruidachtige voedergewassen naar andere dan veevoedergewassen. Voor landbouwers die een dergelijke keuze hebben gemaakt, is het steeds moeilijker geworden om te voldoen aan de verplichting tot het aanleggen of heraanleggen van blijvend grasland zonder afbreuk te doen aan hun economische levensvatbaarheid. Aangezien de overgang van veeteelt naar het gebruik van bouwland voor de teelt van andere dan veevoedergewassen na 2018 heeft plaatsgevonden, is het mogelijk dat de daaruit voortvloeiende structurele veranderingen in de landbouwsystemen (en de daarmee gepaard gaande moeilijkheden) pas recent volledig aan het licht zijn gekomen.

¹ PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1.

- (3) Met het oog op een gelijk speelveld tussen de verschillende lidstaten, die in verschillende mate door dergelijke structurele veranderingen worden getroffen, moeten de lidstaten daarom de mogelijkheid hebben om het referentieaandeel in de programmeringsperiode 2023-2027 eenmaal aan te passen om rekening te houden met een afname van het areaal blijvend grasland als gevolg van structurele veranderingen in hun landbouwsystemen vanaf 2019. Om ervoor te zorgen dat die aanpassing evenredig blijft en in overeenstemming is met de hoofddoelstelling van GLMC-norm 1, mag daarbij alleen rekening worden gehouden met veranderingen in het areaal blijvend grasland die het gevolg zijn van de structurele veranderingen in de landbouwsystemen van de betrokken lidstaat. Om ervoor te zorgen dat de beoordelingen van structurele veranderingen in de landbouwsystemen en de afname van het areaal blijvend grasland op een coherente wijze plaatsvinden, moeten de lidstaten hun beoordelingen baseren op de meest recente beschikbare gegevens. Zij moeten hun beoordelingen baseren op een periode van vijf opeenvolgende jaren die niet vóór 2019 begint.
- (4) Terwijl het referentieaandeel en de jaarlijkse aandelen van blijvend grasland worden bepaald op basis van de aangegeven arealen blijvend grasland, blijkt uit de ervaring dat arealen blijvend grasland mogelijk in een bepaald jaar niet voor rechtstreekse betalingen zijn aangegeven, maar wel als landbouwareaal zijn geregistreerd in het uit hoofde van artikel 68 van Verordening (EU) 2021/2116² opgezette identificatiesysteem voor landbouwpercelen (LPIS). Deze niet-aangegeven arealen blijvend grasland dragen evenzeer bij tot het behoud van de koolstofvoorraad, wat de belangrijkste doelstelling van GLMC-norm 1 is. Met het oog een evenredige uitvoering van GLMC-norm 1, met name wat betreft de verplichtingen om arealen weer in blijvend grasland om te zetten of om arealen als blijvend grasland aan te leggen, moet het de lidstaten worden toegestaan om die verplichtingen op bedrijfsniveau alleen op te leggen voor zover het areaal dat in een bepaald jaar weer in blijvend grasland moet worden omgezet of als blijvend grasland moet worden aangelegd in een bepaald jaar groter is dan het areaal blijvend grasland dat in datzelfde jaar als landbouwareaal in het LPIS is geregistreerd maar niet voor rechtstreekse betalingen is aangegeven. Met het oog op een correcte kwantificering mag alleen rekening worden gehouden met niet-aangegeven arealen blijvend grasland die in het LPIS als landbouwareaal geregistreerd blijven.
- (5) Wanneer landbouwers verlaten arealen hebben ontgonnen voor de productie van akkerbouwgewassen, kan het totale landbouwareaal toenemen, waardoor het jaarlijkse aandeel blijvend grasland mogelijk verder afneemt dan is toegestaan in het kader van GLMC-norm 1, zoals vastgesteld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115. Aangezien die afname echter niet zou worden veroorzaakt door de omzetting van arealen blijvend grasland voor andere vormen van grondgebruik, maar door een toename van het totale landbouwareaal, moeten de lidstaten ervoor kunnen kiezen om op bedrijfsniveau slechts verplichtingen op te leggen om grond weer in blijvend grasland om te zetten of om blijvend grasland aan te leggen voor zover de afname van het aandeel blijvend grasland in een bepaald jaar met meer dan 5 %, op het niveau waarop GLMC-norm 1 wordt toegepast, niet wordt veroorzaakt door de toename van het totale landbouwareaal.

² PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187.

- (6) Er moet worden voorzien in verdere afwijkingen van de verplichting op bedrijfsniveau om een areaal weer in blijvend grasland om te zetten of een areaal als blijvend grasland aan te leggen wanneer de afname van het aandeel blijvend grasland tot onder de drempel van 5 % niet het gevolg is van de omschakeling van arealen blijvend grasland naar andere landbouwtoepassingen, zoals bouwland of blijvende teelten.
- (7) Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (8) Aangezien deze verordening regels bevat die bepalen of in claimjaar 2024 verplichtingen op bedrijfsniveau moeten worden opgelegd om een areaal weer in blijvend grasland om te zetten of een areaal blijvend grasland aan te leggen, is het van belang dat deze regels zo spoedig mogelijk worden vastgesteld zodat de landbouwers een passende planning kunnen maken en de bevoegde autoriteiten er rekening mee kunnen houden. Daarom moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
- (9) Aangezien claimjaar 2024 al op 1 januari 2024 is ingegaan, moet artikel 1, punten 2) en 3), van deze verordening vanaf 1 januari 2024 van toepassing zijn om de rechtszekerheid te waarborgen voor de landbouwers en andere begunstigden voor wie GLMC-norm 1 geldt,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126

Artikel 48 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) na lid 1 wordt het volgende lid ingevoegd:

“1 bis. Indien het in lid 1, tweede alinea, punt a), bedoelde areaal blijvend grasland is afgenomen als gevolg van structurele veranderingen in de landbouwsystemen van een lidstaat als gevolg van een aanzienlijke vermindering van de dierlijke productie, waardoor de voeder- en begrazingsbehoeften van vee in die lidstaat aanzienlijk afnemen, kan de betrokken lidstaat eenmaal in de programmeringsperiode 2023-2027 het op grond van lid 1 vastgestelde referentieaandeel aanpassen om rekening te houden met de afname van het areaal blijvend grasland.

De in de eerste alinea bedoelde aanpassing van het areaal blijvend grasland moet overeenstemmen met de afname van het areaal blijvend grasland die toe te schrijven is aan de structurele veranderingen in de landbouwsystemen op het niveau waarop GLMC-norm 1 in de betrokken lidstaat wordt toegepast.

De lidstaten beoordelen de afname van het areaal blijvend grasland en de structurele veranderingen in de landbouwsystemen op basis van een periode van vijf opeenvolgende jaren die niet vóór 2019 begint.”;

- (2) aan lid 3 wordt de volgende derde alinea toegevoegd:

“In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten besluiten om de verplichtingen op bedrijfsniveau om grond weer om te zetten in blijvend grasland of om een areaal als blijvend grasland aan te leggen alleen op te leggen in de volgende gevallen:

- (a) indien en voor zover het areaal dat in een bepaald jaar weer moet worden omgezet in arealen blijvend grasland of waarop blijvend grasland moet worden aangelegd, groter is dan het areaal blijvend grasland dat in het in artikel 68 van

Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde identificatiesysteem voor landbouwpercelen is geregistreerd als landbouwareaal en in dat jaar niet door begunstigden is aangegeven met het oog op het ontvangen van steun uit hoofde van een interventietype als bedoeld in titel III, hoofdstuk II, van Verordening (EU) 2021/2115;

- (b) indien en voor zover de afname van het aandeel blijvend grasland in een bepaald jaar met meer dan 5 %, op het niveau waarop GLMC-norm 1 wordt toegepast, niet het gevolg is van een toename van het totale landbouwareaal dat in datzelfde jaar is aangegeven.”;
- (3) lid 4 wordt vervangen door:
- “4. Lid 3, eerste alinea, is niet van toepassing wanneer de afname tot onder de drempel van 5 % het gevolg is van:
- (a) aangegane verbintenissen of van verplichtingen als bedoeld in artikel 4, lid 4, punten b) en c), van Verordening (EU) 2021/2115, als gevolg waarvan op de betrokken arealen geen landbouwactiviteit meer wordt uitgeoefend en die geen betrekking hebben op de aanplant van kerstbomen of de teelt van gewassen of bomen voor energieproductie; of
 - (b) de omzetting van een areaal blijvend grasland voor andere vormen van grondgebruik dan landbouwactiviteit zoals gedefinieerd in de strategische GLB-plannen, en het betrokken areaal niet langer landbouwareaal zoals gedefinieerd in de strategische GLB-plannen vormt.”.

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 1, punten 2) en 3), is van toepassing met ingang van 1 januari 2024.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 12.3.2024

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN